

Goniec codzienny

Wilna
ŚRODA
1 kwietnia 1942 r.
Nr. 217
Cena w Wilnie 5 fen.

WSZĘDZIE ATAKI NIEMIECKIEGO LOTNICTWA

Zniszczono 183 sowieckie czołgi oraz siedem samolotów brytyjskich. — Łódzie podwodne ponownie zaatakowały na obszarze morskim koło Murmańska nieprzyjacielski konwój, dwa transportowce o pojemności 11.000 t. zatopiono. — sowieckie ataki na obszarze donieckim oraz na środkowym froncie zawiodły

Z Kwatery Głównej Führera, 31 marca, Naczelne Dowództwo Niemieckich Sił Zbrojnych podaje:

Na obszarze donieckim zamiatamy ponownie ataki nieprzyjaciela. Podczas akcji oczyszczającej na wschód od Charkowa zdobyto liczący materiał wojenny. Na środkowym odcinku frontu nieprzyjaciel zaatakował na kilku odcinkach, używając silnych oddziałów. Ataki te po zaciętych walkach załamały się, przynosząc nieprzyjacielowi ciężkie krwawe straty. Zniszczono przy tym 24 czołgi. Na wielu odcinkach frontu wschodniego własne operacje ofensywne przyniosły dalsze sukcesy.

Lotnictwo skutecznie bombardowało pewną fabrykę samolotów w Sewastopolu oraz urządzenia portowe w cieśninie Kerca. Podczas ataków lotniczych przeciwko lotniskom i połączeniom kolejowym sowieckim, nieprzyjaciel poniósł dotkliwe straty w samolotach i w pojazdach. Samoloty bojowe bombardowały port Murmański.

W czasie od 23 do 30 marca zniszczono na froncie wschodnim 183 czołgi nieprzyjaciela.

Cripps obiecuje i... grozi

AMSTERDAM, (DNB). Na zakończenie konferencji prasowej w New Delhi Cripps oświadczył, że doświadczenia Anglii z ostatnich dziesięciu lat dowodzą, że Hindusi nie rozwiązały jeszcze pewnych problemów ani nie stworzyły wspólnego planu, by dać Indiom własny rząd. Główny poddy sowa krytyki na temat brytyjskich zamiarów i zobowiązań, Cripps — jak podaje dalej brytyjska służba prasowa — wzburzył się i oświadczył, że jest on wprawdzie z natury filantropem, lecz wszystko ma swe granice. Jeśli się mylnie, że można wygłaszać szkolne opinie o narodzie i rządzie brytyjskim, wówczas po prostu zamknij konferencję. Zapytany w sprawie Australii, oświadczył Cripps, że nad całą tą sprawą kontrolę sprawują Stany Zjednoczone.

Zaludnienie kuli ziemskiej

BERLIN, (DNB). Wykorzystując przeprowadzony w ostatnich latach spis ludności Niemieckie biuro statystyczne ogłasza komunikat w sprawie stanu zaludnienia ziemi. Wykazane w poszczególnych krajach liczby mieszkańców dają ogólną liczbę ludności dla całej ziemi w wysokości 2,216 milionów ludzi. Jak dalej wynika z komunikatu biura statystycznego Rzeszy, ludność ziemi wzrosła od roku 1800 2 1/2-krotnie. Z poszczególnych części ziemi nadzwyczajny rozwój przeżyła Ameryka. Ludność wzrosła tam od roku 1800 11-krotnie, w Europie zaś nawet nie 3-krotnie, a w pozostałych częściach świata tylko około 2-krotnie. Dziś ponad połowa ludności świata przypada na Azję i okrągu czwartą część na Europę. W tych dwóch częściach świata jest też najgęstsze zaludnienie, w Europie 46,8 mieszkańców na 1 km² i 29,9 mieszkańców w Azji. W końcu komunikat powiada, że wszystkie państwa aż do Rzeszy Niemieckiej posiadają obszar państwowy, który w stosunku do liczby ich mieszkańców jest wystarczający. Jedynie ludność Rzeszy Niemieckiej żyje po 133,5 mieszkańców na jednym kilometrze kwadratowym.

Wspomniany w komunikacie wojennym z dnia 29 i 30 marca nieprzyjacielski konwój na obszarze morskim koło Murmańska został ponownie zaatakowany przez niemieckie łódzie podwodne. Zatopiono u wejścia do zatoki Kola 2 ciężko załadowane transportowce o

gólnej pojemności 11.000 t. Trzeci transportowiec został storpedowany. Z powodu silnej burzy morskiej należy również liczyć się z jego zatonięciem. Lotnictwo uszkodziło inny większy statek handlowy.

W Afryce Północnej z powodu

silnych burz paskowych nieznaczna działalność bojowa. W Marmarice zbombardowano skutecznie lotnisko oraz urządzenia portowe Trabruka. Trafiono bombami w brytyjski frachtowiec.

U angielskiego wybrzeża wschodniego samoloty bojowe uszkodziły pewien brytyjski statek handlowy o średniej wielkości. U wybrzeża Kanału artyleria morska zestrzeliła 4 brytyjskie myśliwce.

Pojedyńcze brytyjskie samoloty bojowe dokonały lotów niepokojących nad wschodnim obszarem Niemiec.

Podczas nocnych prób nalotów brytyjskich bombowców na zajęty obszar norweski zestrzelono 3 samoloty nieprzyjaciela.

Kapitan Ihlefeldt zestrzeliwszy 7 dalszych samolotów osiągnął swoje 82 zwycięstwo powietrzne.

Łódź podwodna pod dowództwem kapitana-porucznika Enderasa, udekorowanego wieniecami wojennymi do Rycerskiego Żelaznego Krzyża, nie powróciła z podróży przeciwko nieprzyjacielowi. Wybitny komendant łodzi podwodnej zginął wraz ze swoją odważną załogą.

Bardzo ciężkie ofiary Brytyjczyków pod St. Nazaire

Angielski podporucznik opowiada

BERLIN. Jak donoszą z kół wojskowych, nieudana próba ataku pod St. Nazaire kosztowała Brytyjczyków wiele ciężkich ofiar. Spalone ścigacze angielskie pływają jako dowody tej klęski u ujścia Loary. Wśród marynarzy brytyjskich którzy zdołali uratować swe życie i którzy dostali się jako jeńcy do rąk niemieckich, znajduje się angielski podporucznik Steward Hill, który opowiada o swoich przeżyciach tej nocy w następujący sposób: „Byłem wyznaczony dowódcą ścigacza i otrzymałem polecenie dokonać wysadzenia w powietrze obiektów w urządze-

niach portu St. Nazaire. Zanim jeszcze dostaliśmy się do wybrzeża, Niemcy zapalili pociskami naszą łódź. W ten sposób ścigani niemieckimi reflektorami dotarliśmy do wybrzeża, wkrótce jednak znaleźliśmy się wśród gradu pocisków niemieckiej artylerii przybrzeżnej. Niejeden z nas wkraczając na ziemię francuską stracił życie. W czasie próby przebicia się musieliśmy toczyć walkę wręcz z niemieckimi marynarzami i po krótkiej obronie do staliśmy się do niewoli. Ja sam jestem ranny, ale cieszę się że wyszedłem z tej opresji z życiem”.

Skuteczne przeciwnatarcia

Szczegóły zaciętych walk nad jeziorem Ilmen na wschód od Charkowa

BERLIN. Jak donosi naczelne dowództwo sił zbrojnych, 28 marca doszło na południowy wschód od jeziora Ilmen do zaciętych walk, w czasie których powtarzające się ataki bolszewików zostały odparte z wielkimi stratami dla przeciwnika. Podczas skutecznego niemieckiego przeciwnatarcia, które przełamało stanowiska bolszewików, zaskoczono atakiem nieprzyjacielskie kolumny i całkowicie je zniszczono. Artyleria i lotnicy wspomagali skutecznie te walki. Obok setek zabitych stracili bolszewicy około 250 jeńców, 12 dział i 11 czołgów.

Również na północny wschód od jeziora Ilmen trwały na poszczególnych punktach nadal ciężkie walki. Również i tutaj przeprowadzali bolszewicy swo-

je ataki przy współdziałaniu czołgów. Uderzenia ich zostały w ciężkich walkach odparte. Zniszczono przy tym pięć czołgów.

W związku z ogłoszonymi w komunikacie sił zbrojnych z 25 marca zwycięskimi walkami wojsk niemieckich na froncie w rejonie na wschód od Charkowa podają jeszcze następujące szczegóły: Rankiem 24 marca niemieckie czołgi uderzyły zniemacka z postępującą tuż za nimi piechotą na stanowiska nieprzyjacielskie i zła mały w zaciętych walkach opór bolszewików. W godzinach popołudniowych atak niemiecki dotarł aż do pewnej drogi zaopatrzenia nieprzyjaciela, tak że część bolszewickich oddziałów walczących została odcięta od swoich połączeń. Pod-

czas tego ataku nieprzyjaciel musiał ponieść kilka cennych punktów oporu, poza tym stracił 600 zabitych, 600 jeńców, 81 dział, 10 miotaczy granatów, 14 karabinów maszynowych, 14 miotaczy płomieni, broń automatyczną, broń ręczną i wielką ilość pojazdów. Poza tym w czasie walk zdruczgotano 5 nieprzyjacielskich czołgów.

Niemieckie samoloty bojowe zniszczyły lub uszkodziły bombami kruszycami i bronią pokładową wielką liczbę dwumotorowych samolotów i myśliwców. Niemieckie samoloty bojowe współdziałając z samolotami niszczyli i atakując falami skutecznie zwalczali organizację bolszewickich transportów.

WOJNA W AZJI

TOKIO, (DNB). Wysyłki Stanów Zjednoczonych na Pacyfiku określa „Czugał Schoglio Schimpo” jako próbę amerykańską wyprzedzenia Wielkiej Brytanii w Australii z egzystencyjnych powodów pod względem militarnym i politycznym. Gazeta japońska zaznacza, że Stany Zjednoczone pozyskały sobie już widocznie zaufanie Australii i zapewniły sobie ważne stanowiska w australijskiej kwatery głównej, która znalazła się pod kierownictwem Mac Arthura. Stany Zjednoczone traktują Australię, jak zaznacza „Czugał Schoglio Schimpo”, tylko jako swoją pierwszą linię obrony i dlatego Australia musi sobie teraz dokładnie zdać sprawę ze swojej sytuacji i unikać tego, by nie stała się ona kozłem ofiarnym w obronie Stanów Zjednoczonych.

TOKIO, (DNB). Wojska japońskie zdobyły 26 marca na Północnej Sumatrze Koetotjane, ważną górską pozycję kluczową, położoną 110 km na zachód od Medan, Uteikajacy nieprzyjacieli stracił między innymi cztery działa przeciwlotnicze i 100 samolotów.

BANGKOK, (DNB). Syjamskie ministerstwo wojny wydało zarządzenie, wprowadzające dla męskiej ludności Syjamu obowiązek służby pracy. Przed wstąpieniem do wojska młodzież syjamska będzie w przyszłości odbywała sześciomiesięczną służbę, której treść stanowić będzie

dzie wychowanie wojskowe, wiedza o państwie oraz praca rolnicza.

TOKIO, Domei donosi, że wojska japońskie kontynuując akcje oczyszczania na wyspach Andamanach zajęły 26 marca wyspę Harweloch i Stewart Sound. W czasie tych działań wzięto do niewoli 23 oficerów brytyjskich i 300 żołnierzy hinduskich.

SZTOKHOLM, (DNB). Ostatni komunikat wojsk czungkingkich w sprawie walk w Burmie donosi, że sytuacja afantów pogorszyła się. Japończycy, którzy zajęli pewne miasto na północnym zachodzie, otrzymali wielkie posiłki. Gwałtowne walki toczyły się o linie kolejową z Rangoon do Mandalay.

„Tolerancja” sowiecka

SZTOKHOLM. Oświadczenie ambasadora sowieckiego w Londynie, Majskiego, w sprawie rzekomo tolerancyjnego stanowiska Związku sowieckiego w sprawach religijnych nazywa „Svenska Morgenbladet” niewiarygodnym. Gazeta szwedzka cytując czasopismo sowieckie „Bezbożnik”, które twierdzi, że według pięcioletniego planu w zakresie zwalczania religii do roku 1942 mają być wyteplone ostatnie ślady religii w Związku Sowiec-

kim. „Svenska Morgenbladet” rzuca pytanie, gdzie się podziało 295.000 duchownych z czasów carskich. Ostatnia statystyka ludności sowieckiej z roku 1939 wskazuje, jak stwierdza szwedzka gazeta, że duchowieństwo całkowicie zostało zlikwidowane. Natomiast Majski twierdzi, że w r. 1940 było 60.000 duchownych. Na podstawie tej sprzeczności wyraża „Morgenbladet” wątpliwość co do prawdziwości treści wynurzeń ambasadora.

Anglicy przekonali się o sile niemieckiej obrony

PARYŻ, (DNB). Społeczeństwo francuskie powszechnie podkreśla bezsensowność próby lądowania Brytyjczyków w St. Nazaire. Pajuno powszechnie przekonanie, że niemiecka obrona wybrzeża jest nadzwyczaj silna. Przy tej okazji wyraża się jednak obawa, że pewnego dnia mogą Anglie znów zataknąć teren francuskie nie obsadzone przez Niemcy. Prasa paryska wyraża ogólnie pogląd, że za podlegacza do nieudanej próby lądowania angielskiego należy uważać ambasadora sowieckiego w Londynie, Majskiego.

MADRYT, (DNB). W nieudanej się brytyjskiej próbie lądowania u ujścia Loary widzi prasa hiszpańska dowód potwierdzający tę mocareńską tezę, że Anglia nie uda się nigdy zagrozić całemu kontynentowi

przez działania militarne. „Informaciones” pisze o „ofensywie Majskiego” zaznaczając: „Anglicy chcą li naśladować Japończyków. Tak się jednak przeprowadził próbę generalną, że Niemcy jedno tylko mają życzenie, mianowicie, by Anglie zechcieli możliwie szybko próbę tę powtórzyć”. Gazeta „Madrid” nazywa akcję pod St. Nazaire dowodem niemożliwości zdobycia kontynentu europejskiego. Churchill skłamał się do życzeń Stalina i wyciągnął obecnie z tego naukę, że stworzenie drugiego frontu jest niemożliwe. Oświadczenie niemieckie, że na całym wybrzeżu europejskim nie ma punktu, w którym by Anglia mogła skutecznie wylądować, sprawdziło się, jak zaznacza hiszpańska gazeta, w całej pełni.

Trzecia rocznica oswobodzenia Madrytu

MADRYT, (DNB). Z okazji trzeciej rocznicy wyzwolenia Madrytu spod władzy czerwonych generał Francja przyjął w swojej rezydencji burmistrza i radnych miejskich. Z tej samej okazji oddano do użytku wiadukt wysoki 60 m. i długości 300 m. Poświęcono również kilka

odbudowanych publicznych gmachów, które zburzyli czerwoni w czasie wojny domowej. W ratuszu madryckim burmistrz wydał uroczyste przyjęcie, w którym wzięli udział członkowie rządu, korpus dyplomatyczny i przywódca partii.

Zakończenie akcji oczyszczania wyspy Celebes

TOKIO, (DNB). Według doniesień z frontu na Celebes, resztki wojsk holenderskich, które kontynuowały opór przeciwko Japończykom na południowym wybrzeżu Celebes w głęboko wdziającej się zatoce, poddały się 27 marca nie stawiając żadnych warunków. Z poddaniem się innych oddziałów holenderskich, które to poddanie się nastąpiło 17 marca pod Branka, dalsza akcja oczyszczająca Japończyków na wyspie zbyteczna. W czasie akcji oczyszczającej na Celebes Japończy-

cy wzięli do niewoli 564 holenderskich żołnierzy i zdobyli 26 wagonów kolejowych oraz wielkie zapasy broni i amunicji.

Murzyni w armii USA

SZTOKHOLM, (DNB). Jak donoszą z Waszyngtonu, amerykański minister wojny Stimson oświadczył, że murzyni amerykańscy walczą w Australii w szeregach wojsk amerykańskich i że w najbliższych miesiącach wysłane zostaną dalsze oddziały murzyńskie. W korpusie amerykańskim znajdują się murzyni w randze od podporucznika aż do generała brygady. W trzech uniwersytetach murzyńskich w Stanach Zjednoczonych odbywają młodzież dzie ćwiczenia oficerów rezerwy.

Hamsun o noweli Europe

OSŁO, (DNB). Znany norweski pisarz Knut Hamsun, który wypowiada się w jednym z tutejszych czasopiśmie studenckich na temat kierunku światopoglądowego norweskich studentów, wezwał swoich rodaków, by zechcieli zrozumieć znanie nowej epoki. Co stare i pokonane, nie powróci już więcej. Knut Hamsun oświadczył, że żadna bolszewik na froncie wschodnim i żadna yankees na zachodniej półkuli nie może uratować starych czasów w Europie.

TOKIO, (DNB). Domei zwraca uwagę w specjalnym komentarzu, że zawarcie nowego układu między Japonią a Watykanem wywołało szerokie echo w świecie katolickim. Agencja japońska podkreśla, że tego rodzaju umowa usunie dyplomatyczne kwestie sporne, które istnieją od 1922 r. między Japonią a Watykanem. Domei zaznacza, że niczym jeszcze urzędowego potwierdzenia tych układów.

ZA FRONTEM SOWIECKIM

JAK WYGLĄDA MOSKWA?
Cenzorscy zagranicznych listów w Moskwie należą tak jak stachanowcy, do „bohaterów Związku Sowieckiego”. Mają niesłychanie ciężką pracę. Nie nie powinno przeniknąć za granicę z tego co się dzieje w tym kraju. To też czerwony ołówek jest w nieustannym ruchu. Z reportaży i rozważań obcych dziennikarzy pozostaje zwykle błąd felieton, z którego trudno sobie zrobić jak i taki obraz sowieckiej rzeczywistości w ostatnich miesiącach. Niemniej z tych okoliczności można się orientować w tym i owo. A więc:

KOBIECY, OKOPY, BARYKADY.
Moskwa znajduje się i obecnie niedaleko frontu. Refleksy walk z oddali zapach skóry i broni, słowa komendy, stuk podków przejeżdżających w dzień i w nocy kołami koni, warzytko do wytwarzania podniecony, nieco awanturniczy nastrój. Na przedmieściach kobiety różnego wieku, opatulone w chustki, kopią niestannie rowy. Wiele z nich ma podarte obuwie, i ponieważ mrozi muszą pracować z gołymi rękami. Ciągają kłody, przynoszą kamienie, i układają z nich barykady. Niektóre to wieśniaczki; reszta pracuje „dobrowolnie”. Niedaleko uliczkach, rzyjących ziemię, białyma sioją posterunki z przemieszczonymi przez pięć karabinami. Tu i tam widać uniformy czerwonoarmiejskie lub gepiaty. Większość posterunków jest w cywilnych ubraniach. Ręce trzymają w kieszeniach i drepaż w tę i tamtą stronę. Wewnątrz miasta kobiety zgarniają śmieć z jezdni, by mogły przejść wojusko, a niekiedy i kilka czołgów. Bardzo rzadko widać samochód. Najczęściej jeździ od strony frontu, samotny, z oddartymi błotnikami, a przetrzeconym szybem. Albo też jest to znana ogromna czarna limuzyna gubernatora moskiewskiego rejonu, Sergiusza Tarasowa. Aż do wielek Stalin jest podobno jeżdżący na Kremlu, Moskwa nie jest stołecznym krajem. Jest centralną etapową, w której ma siedzibę główna kwatery frontowego odcinka frontu.

Na placach i spokojniejszych ulicach ćwiczą nieduże oddziały wojsk proletariackich. Leżą na śniegu i celują, o ile mają broń, do tarcz, zawieszonych na murach domów. Cywile, którzy chwilowo nie ćwiczą, robotnicy i funkcjonariusze biegną nerwowo ulicami. Są siatygowani albo wystraszeni, a większość ma łepy, smęcony wyraz twarzy. Biegają — spóźnienie uważa się za sabszt. Obcokrajowi korespondenci podkreślają jednoznacznie, że w Moskwie słyszy się rzadko śmiech.

Aż do wielek w październiku ewakuowano dziesiątki tysięcy specjalistów, kobiet, dzieci i urzędników państwowych. Moskwa jest przeludniona. Kto ma nieco czasu, udaje na nlicy, że jest zatrudniony, by się nie rzucić w oczy i nie zostać z miejsca odkomenderowany do jakichś robót. Chodniki przy olbrzymich hotelach dla cudzoziemców są anektowane do późna w nocy przez setki drążących z śmieszakami i żebrakami. O zmierzchu wracają kobiety, które pracowały na przedmieściach przy kopaniu rowów. Maszerują w milczeniu zwrócić do — wzięcia, albo na plac, gdzie się rozjeżdżają albo też do klubu. Kawiarne i restauracje są zamknięte. Natomiast w klubach odbywają się o każdej porze dnia wykłady na tematy polityczne i wojskowe. A przed kłóskami czekają długie ogonki na gazety wieczorne, na wiadomości z frontu.

PODRÓŻ LENINA NA WSCHÓD.
W angielskich i amerykańskich sprawozdaniach nie się nigdy nie pisze o sprawie Moskwy, o działalności GPU, i szkockach, wyrządzonych przez niemieckie bomby. Nikt nie pisze o wyglądzie miasta, czerwonym piśmie, dwuczęstym lesie wiek i dachów Kremia oraz o mauzoleum Lenina. Tak samo nie się nie pisze o tym, jak wyglądają mo-

skiewskie dworce. Wszędzie bowiem są ruiny, leje, a munię Lenina umieszczono albo w jakimś podziemiu, albo, co jest prawdopodobniejsze, wywieziono ją do któregoś miasta na wschodzie. Największe szkody wyrządziły bomby w przemysłowych okolicach na peryferiach miasta, w pierścieniu fabryk samolotów, amunicyjnych i czołgów, oraz ogromnych śpiączkach, jak również na szeroko rozgałęzionych torach bocznych i torów przelokowych. Okręgi te od dawna były nie dostępne dla obcokrajowców. Według amerykańskich komunikatów nawet członkom anglo-amerykańskich komisji wojskowych zabroniono w sposób szorstki rozmawiać prywatnie z osobami wojskowymi i ze sfer gospodarczych, z inżynierami i robotnikami.

BALET I PISTOLET AUTOMATYCZNY.
GPU, w Moskwie zostało poważnie wzmocnione. Kieruje wykształconym partyzantów oraz pracami nad umocnieniem miasta. Wśród funkcjonariuszy GPU są i kobiety. Angielski reporter Negley Farson pisze w sprawozdaniu o przedsta-

wieniu haletowym: „Tańczą doskonale, z gracją, pięknie i smyślowo, jak za czasów Romanowów. Podczas pauzy spacerujemy w foyer i pijemy herbatę (o ile jeszcze jest). Widzę dziewczyny w uniformach. Są to funkcjonariusze służby policyjnej. Obserwuję jedną blondynkę. Cudowne usta ma ukarminowane — a u boku pistolet automatyczny”.
Komunistka - emigrant Wolf przytacza w jednym ze swoich artykułów rozporządzenie NKWD, o natychmiastowym rozstrzelaniu osób, które znajdują się na ulicy między godziną 24 a 5 rano.

ANI SŁOWA O APROWIZACJI.
Temat aprowizacyjny zbywa angielscy korespondenci ogólnikową uwagę, że w Moskwie nie istnieje uporządkowany przydział środków żywnościowych. Właściwie nigdy on nie istniał. Moskwa należała od 25 lat do miast, gdzie jadło się najmniej i najgorzej. Dlatego też te ogólniki zagranicznych reporterów, którzy szukają wrażeń na innych odcinkach, umodliwiających im zachwycenie się życiem w Sowieckim, Płazą więc o sędziwej nie-

wiadomości do fałszyw, o energicznej pracy kobiet w fabrykach i publicznej służbie, w komunikacji, przy kopaniu rowów, ale nie mówią o jedzeniu i napojach.
Trudności transportowe podczas zimy, eksploatowane położenie dawnej stolicy, która jest obecnie ostatnim centralnym punktem węzłowym dróg i kolei bezpośrednio za frontem, spowodowały kryzys w zaopatrywaniu ludności cywilnej. Znajdujące się w rejonie moskiewskim składy żywnościowe są do wyłącznej dyspozycji bolszewickiej armii i GPU. Zresztą tak było zawsze.

Obraz dzisiejszej Moskwy byłby nierzeczywisty, gdyby nie wspomnieć o inteligencji sowieckiej, która także podczas kryzysu wojennego panuje w Związku Sowieckim. Jest ona idealnym umocnieniem bolszewizmu, duchowym GPU. Zmasza śmiertelnie znanych robotników do brania udziału w nocnych politycznych manifestacjach. Ona to przygotowuje powódki podlegających hasel, przy pomocy których gazety, ulotki, rozgłośnie, filmy i polityczni komisarze dopłyną masę do rozpaczy i bezwzględności „faszystowskich

był”. Codziennie na nowe wbijają w głowy słudzy frazes, że życie w Związku Sowieckim jest piękniejsze i szczęśliwsze, niż gdziekolwiek na świecie. W „Parku Kultury” zrobili z części bombowca trybunę do przemówień, z której politycy i czołowi agitatorzy opowiadają masom „o barbarzyństwie hitlerowców i bohaterstwie sowieckim”, stosując przy tym efektowne chwytliwy komunistycznej propagandy.

„GWIAZDY WĘDRUJĄCE”.
Wydarzeniem sezonu teatralnego jest sztuka „Profesor Mamlock”, dramat emigracyjny z krwawą antyfaszystowską tendencją, oraz sztuka „Gwiazdy wędrujące” w teatrze żydowskim. Paul Molotow założyła w centrum miasta salon kosmetyczny. Cztery razy tygodniowo urządza się wieczorki taneczne w hotelu „Metropol”, na których drepaż w ścisłej anokolo fontanny różni funkcjonariusze i obcokrajowcy ze swoimi przyjaciółkami i sekretarkami. Na masowych sebraniach przemawia La Passionaris (Dolores Ibarruri), osławiona agitatorka komunistyczna podczas domowej wojny w Hiszpanii. Amerykański kore-

spordent Hemingway opowiada, że zwolniła wówczas od służby frontowej swojego syna i wysłała go do Moskwy, pędząc jednocześnie dziesiątki tysięcy mężczyzn na pole bitew. W graficznych pracowniach w dzień i w nocy maluje się olbrzymie afisze i przygotowuje fotomontaże, znane z ulic miasta, olbrzymie portrety Stalina i towarzyszy, którzy szczególnie się odznaczyli na froncie, jak również obrazki ilustrujące „bestialstwa faszystów”.

BŁOTO W KUJBYSZEWIE.
Prezydent Związku Sowieckiego Kalinin, premier i minister spraw zagranicznych Molotow, jego zastępcy i szef propagandy Łozowski, jak również członkowie kominteru wyjechali do Kujbyszewa nad Wołgą. Miasto liczy 500.000 mieszkańców, cztery piąte domów to nędzne domki drewniane, a jedna piąta czerwoboczne pałace betonowe. Przez ulice na wiosnę i w jesieni nie można przejść zupełnie, a w lecie i zimą tylko z trudem. Jeden ze sprawozdawców pisze, że ludzie toną po pas w błocie.

Podróż koleją z Moskwy do Kujbyszewa trwa od pięciu do siedmiu dni. Kto nie zabierze z sobą prowiantu, musi głodować. Po drodze nie można nie dostać. Na stacjach widać tłumy nawpół zmarniałych i niedożywionych ludzi, którzy żebrają o chleb. Ewakuowana ludność z Moskwy jechała przez Kujbyszew. W drodze wojsko „zarekwirowało” kilkanaście pociągów. Pasażerów wyrzucano, i nikt się o nich nie troszczył. Dużo z nich umiera. Ale to zjawisko zrywa, które niktogo nie wzrusza. Korespondent opowiada, że także transporty wojskowe jadą niezwykle pomalutku.

Skutkiem tego, że część rządu jest w Moskwie a część w Kujbyszewie, polityczne decyzje opóźniają się. Korespondentka „Timesa” Freya Stark komunikowała w lutym z Teheranu, że zawarcie angielsko-sowieckiego paktu o zajęciu Iranu przedsięwzięto się ponad sześć tygodni. Stała bowiem szefem walczył sobie osobiste szachanie tekstu umowy a trudności komunikacyjne między Kujbyszewem a Moskwą nie pozwalały na szybkie załatwienie sprawy. „W Rosji uczy się człowiek nieczemu się nie dziwić”. W ten lakoniczny sposób zaczyna się sprawozdanie pewnego angielskiego dziennikarza o podróży do Kujbyszewa.

W SZTABIE KOMINTERNU.
Sztab kominteru mieści się w starej, solidnie zbudowanej z czasów carskich willi. Gospodarują w niej Dimitrow, Manolis i grupa ludzi różnych narodowości, pracujących nad planami rewolucji światowej i nad rozbudowaniem sieci agentów. W sąsiednim domu wypisują zagraniczni dziennikarze na — poddodzie.

Jedynym plusem miasta jest, że nie było dotąd zaciemnianie. Ale i tak nie jest w nocy zbyt oświetlona. Jako najnowocześniejszą zdobycę cywilizacji określił sir Walter Gilrine, reprezentant angielskich związków zawodowych, salon kosmetyczny na przyeypalnej ulicy, gdzie robią manicure.
W fabrykach uzbrojeniowych w Związku Sowieckim pracuje przeciętnie 60—75 proc. dziewcząt i kobiet, a nawet dzieci 12—14 letnie. Muszą pracować dziennie 11 godzin. „Należy wątpić”, pisał Gilrine w „Daily Herald”, „czy Sowiety będą miały dość fizycznej siły atbowiem kobiety i dziewczęta stanowią niezwykle wysoki odsetek robotników”. Później udoł się przywódcą angielskich związków zawodowych do miasta Gorki. Centrum przemysłowe było zaciemnione. Wojska, które epotykal podczas swojej podróży, składały się z kobiet i mężczyzn. Kobiety miały takie same uniformy i broń jak mężczyźni. Nie były to oddziały proletariackiej obrony kraju, lecz brygady regularnych wojsk sowieckich. Drogi do Gorkiego co 50—100 mtr. były z obu stron obsadzone uzbrojonymi posterkami. Posterunki są w ubraniskach cywilnych, a wewnątrz mają zanieczyszczone.

Potwierdzili
AMSTERDAM. Jak donosi urzędowo brytyjska służba prasowa, ministerstwo lotnictwa brytyjskiego potwierdziło, że w czasie nalotów bombowców brytyjskich na teren Niemiec i obszary sąsiednie w nocy na drugiego marca nie powróciło 12 maszyn do swoich baz.

SZTOKHOLM. Ministerstwo marynarki amerykańskiej oznajmiło, jak podaje brytyjskie biuro prasowe z Waszyngtonu, że dwa średniej wielkości statki towarowe Stanów Zjednoczonych zostały storpedowane w wybrzeży Atlantyku.

MIEDZY ALEPPO A BASRĄ

Przygotowanie Anglii na Bliskim Wschodzie

ANKARA. Lyttelton, dotychczasowy pełnomocnik londyńskiego gabinetu wojennego dla Bliskiego Wschodu, opuścił swoje dotychczasowe stanowisko celem objęcia ważnych funkcji w nowym rządzie Churchilla. Przez powołanie Lytteltona do grona najbliższych współpracowników Churchilla w nowym sztabie wojennym zagadnienie brytyjskiej polityki na Bliskim Wschodzie stało się wielce aktualne. I nie dziwnego. Bliski Wschód ma w planach Londynu odgrywać w najbliższej przyszłości poważną rolę. Wskazują na to także posunięcia Brytyjczyków na zajętych obszarach Bliskiego Wschodu.

Zadaniem Lytteltona w zakresie jego dotychczasowej kompetencji było ostatnio skordynowanie o ile można, sił Wielkiej Brytanii na Bliskim Wschodzie. Z tego względu przeprowadził wyeliminowanie brytyjskich sił zbrojnych w Iraku i Iranie z kompetencji naczelnego dowództwa w Indiach, któremu zostały w ubiegłym roku podporządkowane, i podporządkowanie ich brytyjskiemu naczelnemu dowództwu w Kairze. To przegrupowanie strategiczne scharakteryzował sam Lyttelton jako koncentrację sił z kierunkiem na Kaukaz. Niechaj Brytyjczycy się martwią, jak wygląda sprzeczność między tymi komuni zwycięstwami Sowieców, o których tyle opowiada ich propaganda, a nieukrywaną obawą przed ewentualnym uderzeniem niemieckiej armii na Kaukaz. Niechaj oni wyłumczą tę sprzeczność narodom na Bliskim Wschodzie. W każdym razie olbrzymie wysiłki wzmocnienia ich blisko-wschodnich pozycji właśnie ze względu na niebezpieczeństwo od strony Kaukazu wskazują, że nie mają wielkiego zaufania do trwałości sowieckiego frontu.

Zasadnicze znaczenie Bliskiego Wschodu dla Anglii wzrosło od chwili wybuchu wojny na Dalekim Wschodzie i wspaniałych zwycięstw Japonii. Jest on nie tylko przedpołem odległego, spokojnego „etapu Indii”, lecz ostatnią pozycją ryglową zagrożoną przez wojnę. Od jego nietykalności pod względem strategicznym zależy, czy będzie możliwym zabezpieczenie przed zagrożeniem z dwóch stron największych

źródeł płynącego paliwa Imperium. Zdaniem brytyjskich i amerykańskich sfer wojskowych rozbudowa pozycji na Bliskim Wschodzie jest ostatnią szansą dla przeprowadzenia siąd ewentualnej ofensywy i ratowania w ostatnim rzucie tego, co można byłoby jeszcze uratować, i to na wypadek odcięcia Sowieców od Kaukazu względnie pogorszenia się sytuacji w Północnej Afryce.

Decydujące znaczenie mają tu zagadnienia komunikacyjne i łączności. Naczelne dowództwo poświęca więc obecnie uwagę ich rozbudowie. Plany rozbudowy wskazują na to, że olbrzymie te dalekowzschodnie obszary mają być zaopatrywane w wojska i materiał z Basry, zaś Egipt i Palestyna przez Morze Czerwone i Suez. Komunikacja kolejowa z Basry do Bagdadu, a stamtąd dalej do Syrii ma być nagwałt ulepszona, a jednocześnie rozbudowuje się urządzenie wyładunkowe i przeładunkowe w Basrze. Tak samo rozpoczęto wykorzystywać Enfrat do żeglugi na jaknajdłuższej przestrzeni. Brytyjczycy zarekwirowali

Czem jest w istocie projekt Cripps'a

RZYM. (DNB). W rzymskich sferach politycznych gąszczają, jak donosi Agencja Stefani, że przedstawiony przez Cripps'a przywódcom hinduskim projekt Związku Indyjskiego kuleje wskutek klanzuli, według której Indie muszą wplervić się za Anglię, by po zakończeniu wojny otrzymać swą wolność. Nie ma żadnej gwarancji tego, — podkreślają te sfery, — że Anglia dotrzyma swego słowa. Wykluczona jest również w tym wypadku wszelka możliwość dyskusji, albo-

Kłamstwo o śmierci Bose'go

BANGKOK. (DNB). W związku z twierdzeniem radia w Delhi, że Chandra Bose został zabity w czasie katastrofy lotniczej, hinduskie sfery w Bangkoku oznaczają, że można wierzyć szpanikom angielskim, że chęliby oni widzieć Chandry Bose'go martwym. Wywiera on bowiem na Indjach wielki wpływ i utwierdza przez swoje dwa

przy tym wszystkie statki rzeczne. Widocznie brytyjskie bazy, znajdujące w północnym irańskim łuku strategicznej linii, mają być zaopatrywane przez poprzeczne połączenia, biegnące od głównej linii komunikacyjnej w dolinie między Enfratem a Tygrysem. Także Amerykanie kładą duży nacisk na uporządkowanie dróg dowozowych na obszarach nad sałoką Perską.
Przy tych wszystkich poczynaniach jest jednak pewien szkopuł. Otóż plany, które teraz się realizują, zostały opracowane przed wybuchem wojny na Dalekim Wschodzie, a realizację ich rozpoczęto wówczas, gdy uważano Singapoore za kluczową pozycję nie do zdobycia. Obecnie strata Singapoore daje się już poważnie odczuwać. Może ta okoliczność przyczyniła się do tego, że brytyjskie dowództwo na Bliskim Wschodzie śpieszenie próbuje zmoutować „jednostkę gospodarczą Blisk Wschód”.

W jednym ze swoich ostatnich przemówień oświadczył Lyttelton, że jest niezbędnym dolożyć starań,

by omawiany obszar strategiczny był o ile to możliwe, samowystarczalny, a to ze względu na spodziewane pogorszenie dostaw drogą morską. W tym celu wysłano gospodarcze delegacje z Egiptu do Libanu i Syrii oraz Iraku, a Palestynę do Egiptu, słowem ze wszystkich podobnych państw na Bliskim Wschodzie; delegacje te głosiły hasło: ukształtowanie życia gospodarczego pod jednym kątem widzenia. Jest rzeczą charakterystyczną, że Brytyjczycy robią starania wciągnięcia do tej gospodarczej koncepcji także Turcji. Podczas dotychczasowych pertraktacji stwierdzono zgodnie, że istnieją i niestannie wzrastają trudności gospodarcze oraz wzrasta kryzys aprowizacyjny, do czego się przyczynia ze smutkiem i „Palestine Post”.

Następnym zagadnieniem w zakresie ujednoczenia zamierzeń jest sprawa kontyngentów wojsk, potrzebnych dla tego ogromnego terenu. W trakcie nieudanej ofensywy w Północnej Afryce dowództwo brytyjskie wycofało poważne siły, szczególnie z obszaru syryjsko-irańskiego. Jednostki australijskie, na barkach których spoczywał główny ciężar podczas napadu na Syrię a później podczas jej zajmowania, zostały przeważnie wycofane do własnej ojczyzny. Tak samo części wojsk de Gaulle'a wysłano na północno-afrykański front i pomimo żądań Gabroux'a nie zostały odebrane z powrotem do Syrii. Wycofano także po załamaniu się frontu na Malajach wyborowe pułki indyjskie. Skutkiem tego przeprowadza się obecnie bezwzględna rekrutacja do wojska we wszystkich blisko-wschodnich krajach. Jest pewne, że Brytyjczycy będą w stanie sprowadzić posiłki z Indii, i szczywiście, w Basrze wyładowały już nowe indyjskie jednostki. Są to jednak wojska mniej wartościowe.

Pomimo powyższych kłopotów i trudności jedno nie ulega wątpliwości: za przygotowaniami anglo-amerykańskiego naczelnego dowództwa kryją się zasadnicze decyzje; wynika to także z milczenia, jakie celowo zachowują Sowiety w sprawach Bliskiego Wschodu. Czy do tych spraw należą starania w ostatnim czasie o pozyskanie dla współpracy Turcji? W Ankarze wnikliwie śledzą rozwój planów W. Brytanii. Napewno nie jest przypadkiem, że właśnie teraz został powołany do boku Churchilla dotychczasowy pełnomocnik brytyjskiego gabinetu wojennego dla Bliskiego Wschodu. Pod tym kątem widzenia należy patrzeć na rozwój wypadków na Bliskim Wschodzie w najbliższym czasie.

niezależnie od fałszyw, o energicznej pracy kobiet w fabrykach i publicznej służbie, w komunikacji, przy kopaniu rowów, ale nie mówią o jedzeniu i napojach.
Trudności transportowe podczas zimy, eksploatowane położenie dawnej stolicy, która jest obecnie ostatnim centralnym punktem węzłowym dróg i kolei bezpośrednio za frontem, spowodowały kryzys w zaopatrywaniu ludności cywilnej. Znajdujące się w rejonie moskiewskim składy żywnościowe są do wyłącznej dyspozycji bolszewickiej armii i GPU. Zresztą tak było zawsze.

Obraz dzisiejszej Moskwy byłby nierzeczywisty, gdyby nie wspomnieć o inteligencji sowieckiej, która także podczas kryzysu wojennego panuje w Związku Sowieckim. Jest ona idealnym umocnieniem bolszewizmu, duchowym GPU. Zmasza śmiertelnie znanych robotników do brania udziału w nocnych politycznych manifestacjach. Ona to przygotowuje powódki podlegających hasel, przy pomocy których gazety, ulotki, rozgłośnie, filmy i polityczni komisarze dopłyną masę do rozpaczy i bezwzględności „faszystowskich

by omawiany obszar strategiczny był o ile to możliwe, samowystarczalny, a to ze względu na spodziewane pogorszenie dostaw drogą morską. W tym celu wysłano gospodarcze delegacje z Egiptu do Libanu i Syrii oraz Iraku, a Palestynę do Egiptu, słowem ze wszystkich podobnych państw na Bliskim Wschodzie; delegacje te głosiły hasło: ukształtowanie życia gospodarczego pod jednym kątem widzenia. Jest rzeczą charakterystyczną, że Brytyjczycy robią starania wciągnięcia do tej gospodarczej koncepcji także Turcji. Podczas dotychczasowych pertraktacji stwierdzono zgodnie, że istnieją i niestannie wzrastają trudności gospodarcze oraz wzrasta kryzys aprowizacyjny, do czego się przyczynia ze smutkiem i „Palestine Post”.

Następnym zagadnieniem w zakresie ujednoczenia zamierzeń jest sprawa kontyngentów wojsk, potrzebnych dla tego ogromnego terenu. W trakcie nieudanej ofensywy w Północnej Afryce dowództwo brytyjskie wycofało poważne siły, szczególnie z obszaru syryjsko-irańskiego. Jednostki australijskie, na barkach których spoczywał główny ciężar podczas napadu na Syrię a później podczas jej zajmowania, zostały przeważnie wycofane do własnej ojczyzny. Tak samo części wojsk de Gaulle'a wysłano na północno-afrykański front i pomimo żądań Gabroux'a nie zostały odebrane z powrotem do Syrii. Wycofano także po załamaniu się frontu na Malajach wyborowe pułki indyjskie. Skutkiem tego przeprowadza się obecnie bezwzględna rekrutacja do wojska we wszystkich blisko-wschodnich krajach. Jest pewne, że Brytyjczycy będą w stanie sprowadzić posiłki z Indii, i szczywiście, w Basrze wyładowały już nowe indyjskie jednostki. Są to jednak wojska mniej wartościowe.

Pomimo powyższych kłopotów i trudności jedno nie ulega wątpliwości: za przygotowaniami anglo-amerykańskiego naczelnego dowództwa kryją się zasadnicze decyzje; wynika to także z milczenia, jakie celowo zachowują Sowiety w sprawach Bliskiego Wschodu. Czy do tych spraw należą starania w ostatnim czasie o pozyskanie dla współpracy Turcji? W Ankarze wnikliwie śledzą rozwój planów W. Brytanii. Napewno nie jest przypadkiem, że właśnie teraz został powołany do boku Churchilla dotychczasowy pełnomocnik brytyjskiego gabinetu wojennego dla Bliskiego Wschodu. Pod tym kątem widzenia należy patrzeć na rozwój wypadków na Bliskim Wschodzie w najbliższym czasie.

SZTOKHOLM. Ministerstwo marynarki amerykańskiej oznajmiło, jak podaje brytyjskie biuro prasowe z Waszyngtonu, że dwa średniej wielkości statki towarowe Stanów Zjednoczonych zostały storpedowane w wybrzeży Atlantyku.

niezależnie od fałszyw, o energicznej pracy kobiet w fabrykach i publicznej służbie, w komunikacji, przy kopaniu rowów, ale nie mówią o jedzeniu i napojach.
Trudności transportowe podczas zimy, eksploatowane położenie dawnej stolicy, która jest obecnie ostatnim centralnym punktem węzłowym dróg i kolei bezpośrednio za frontem, spowodowały kryzys w zaopatrywaniu ludności cywilnej. Znajdujące się w rejonie moskiewskim składy żywnościowe są do wyłącznej dyspozycji bolszewickiej armii i GPU. Zresztą tak było zawsze.

Czasz mied swi to elektryzna — oszczedza te!

St. Nazaire — odwrót

DNB, 29.III. (PK.). Skończył się piękny, ciepły dzień wiosenny. St. Nazaire, wielkie miasto portowe na wybrzeżu bretońskim, w którym przez cały dzień panuje życie w tylnych odmianach, położone się do snu. Jedynie żołnierze, czuwający już ponad rok na straży Europy, stali tej nocy u swojego sprzętu wojennego i broni, wpatrując się w niebo i horyzont, tak jak to czynili dotąd. Na niebie pokazywały się lekkie chmurki, które im przypominają, że trzeba być bardziej czuwającym.

W CIEMNOCIACH NOCNYCH..

Tak jak ubiegłych nocy, Anglicy przylecieli i dzisiaj. Zdaleka słychać ostrzegawcze głasy syren przeciwlotniczych, następnie warok motorów. Jednak nie słychać strzałów, ani detonacji. Niemniej coś widać w powietrzu. Pod osłoną ciemności, pomimo niemieckiej go ognia, w sobotę wczesnym wieczorem zbliżyły się do wybrzeża angielskie jednostki morskie, a zwłaszcza motorowe kanonierki z jednym kontrtorpedowcem. Kilka grup motorów podjechało do brzozy w łodziach gumowych i obeszło go bez hałasu; następnie rzuty zajęły molo i nadbrzeże. Udało im się zagnieździć na niektórych miejscach

terenu portowego. W tej chwili jednak rozpadło się piekło. W świetle niemieckich reflektorów przeciwnik zostaje momentalnie zlikwidowany, a niszczący ogień rwie już pierwsze luki w zbliżających się angielskich statkach.

W krótkim czasie zapalone łodzie robią wrażenie płonących pochodni. Są to tak zwane przez Anglików „gunboats“, uzbrojone dwoma armatami małego kalibru, których pociski jednak nic nie znaczą wobec ciężkich „kufrow“ niemieckich baterij nadbrzeżnych.

Jeden z kontrtorpedowców próbuje zwać, jednak nagle staje. W ciągu kilku minut zostaje zlikwidowany przez granaty znajdującego się niedaleko statku niemieckiego. Wśród detonacji podnosi się ku ciemnemu niebu słup dymu; tylna część kontrtorpedowca aż do mostku komendanta zanurza się w falach.

ZLAMANIE OPORU.

W kilku punktach Anglicy — tym razem są to rzeczywiste narody — stawiają zacięty opór atakującym oddziałom niemieckim. Nadaremnie! Muszą ustępować przed niemieckimi marynarzami i piechurami. Droga do morza jest odcięta, odwrót jest niemożli-

wy. Wycofują się więc do ulic, znajdujących się naokoło dzielnic portowej, gdzie w mieszkaniach ludności francuskiej zażarcie się bronią przed nieuniknionym losem.

Z oddziałem piechoty atakujemy od zachodu do centrum miasta, z którego w międzyczasie usunięto ludność cywilną. Na ulicy, prowadzącej do portu, uderzają w nas pierwsze strzały. Dom za domem trzeba systematycznie zdobywać. Zwykle wystarczy kilka granatów, by unieszkodliwić przeciwnika. Straty nasze są nieznaczne, albowiem w walce biorą udział specjaliści od walk ulicznych.

Tu i tam z domu wychodzi ktoś z podniesionymi rękami. Poddaje się. Lecz wielu innych nie zobaczy już światła poranka. Są to same wysportowane postacie, które po raz pierwszy zawarły znajomość z niemieckimi piechurami. Brzydoko prz. tym oberwali.

O godzinie ósmej rano port i miasto jest całkowicie w ręku niemieckim.

Koresp. wojenny F. Bretz (skróót).

BERLIN. (DNB). Niedzielne gazety poranne nazywają brytyjską próbę wylądowania pod St. Nazaire daremnym wysiłkiem angielskiego do-

wództwa wojskowego zrehabilitowania swego prestiżu. „Völkischer Beobachter“ pisząc o „nieudanym bluffie Churchilla“ zaznacza ironicznie „cieszymy się z powodu rozdrobnienia gdzie indziej konieczne potrzebnych wojsk angielskich na tego rodzaju przedsięwzięcia i prosimy Churchilla, by dalej działał w tym samym stylu. Stało się wszystko, by zgotować odpowiednie przyjęcie jego oddziałom udającym się do nieba. „Berliner Börsenzeitung“ stwierdza, że akcja brytyjska zrodziła się z potrzeby, poddyktowanej przez chwilę, ponieważ Anglia musi w jakiejkolwiek formie okazać albo chociażby upozorować swoją aktywność. Poza tym całe to zajęcie dowodzi, że Anglia nie może sobie pozwolić na działania ofensywne, nie popielając przy tym samobójstwa. Gazety podkreślają rycerskość, jaką okazał komendant niemieckiego torpedowca przez to, że zrezygnował z zatopienia hakami już zaczepionej brytyjskiej kanonierki ze względu na trzech ciężko rannych Anglików, którzy się jeszcze znajdowali na pokładzie, — aby zamiast tego w czasie powrotu przyholować do lądu w czasie drogi powrotnej.“

Ponowna rejestracja wywiezionych

Przeprowadzona w swoim czasie przez b. Czerwony Krzyż rejestracja wywiezionych z różnych powodów była niepełna. Wielu wywiezionych wcale nie trafiło do tych spisów. Celem uzupełnienia tych luk zarządzono z inicjatywy organów samopomocy gruntowne sprawdzenie, ściślej: ponowną rejestrację wywiezionych. Na prośbę samopomocy generalny radca spraw wewnętrznych wydał okólnik do burmistrzów i naczelników powiatów, polecając przeprowadzenie ponownej rejestracji wywiezionych za pośrednictwem organów administracyjnych. Spisy będą sporządzane w porządku alfabetycznym z uwzględnieniem następujących danych: 1) nr. kolejny, 2) imię i nazwisko, 3) imię ojca, 4)

wiek, 5) narodowość, 6) zawód, 7) dokładny adres i 8) skąd został wywieziony.

Po wsiach rejestrację przeprowadzą sołtysi, w miastach zaś organy samorządowe przy wydatnej współpracy komitetów miejscowych samopomocy. Wszyscy będą się starać o to, aby tym razem do spisów trafił wszyscy bez wyjątku wywiezieni przez bolszewików.

Informacje o wywiezionych będą spisywane oddzielnie w dokładny sposób dla każdej osoby. Oddzielnie spisane będą nawet niemowlęta. Obowiązkiem każdego mieszkańca jest ułatwienie pracy organom przeprowadzającym rejestrację przez udzielanie informacji o wywiezionych. (r).

Wieczór muzyki i poezji

Z okazji wystawy „Czerwonego terraru“

W sali Filharmonii Miejskiej odbył się koncert poświęcony pamięci ofiar czerwonego terraru. Dochód z koncertu poświęcono na rzecz Komitetu Samopomocy m. Wilna. Działania Filharmonii była cała wypełniona publicznością. Na bogaty program koncertu złożyły się występy orkiestry dętej VSD, którą sprzyście dyrygował p. Obalievicius, oraz popisy 2-ech chórow: mieszanego chóru „Varpo“, oraz

męskiego chóru im. M. K. Czurlonisa. Ponadto urozmaicił koncert recytacje licznych przeważnie okolicznościowych poezji. W roli deklamatorów występowali przeważnie sami autorzy. Największym aplauzem przyjmowano występ solistów: p. p. Kaupelyte, Augailyte i Liepasa. Zwłaszcza p. Augailyte musiała na żądanie publiczności kilkakrotnie bisować swe piosenki. (p).

Sport

Zakończenie turnieju Zw. Zawodowych

W niedzielę, dn. 29.III zakończono rozgrywkę siatkowe i koszykowe drużyn męskich i żeńskich turnieju Zw. Zawodowych.

Męska drużyna koszykowa „Kempure Anklode“ zwyciężyła w spotkaniu finałowym zespół „Maistprekyba“ 46:23 (23:11) zajmując I miejsce turnieju w swojej konkurencji.

W spotkaniu finałowym męska drużyna siatkowa „Maistas“ pokonała drużynę „Kalin“ 3:0 (15:5) (15:7).

Żeński zespół siatkowy „Maistprekyba“ zdobywa mistrzostwo waltkowem, ponieważ drużyna „Maist-

prekyba II“ nie stawiała się na finałowe spotkanie.

Żeńska drużyna koszykowa „Autotransportas“ zajęła pierwsze miejsce w pierwszym dniu turnieju.

W tym samym dniu w Wileńskiej Sali Pocztowej odbyło się uroczyste rozdanie nagród zwyciężcom drużynom, w obecności Inspektora Zarządu Wojennego p. Kupke, kierownika sportowego Zw. Zawodowych p. J. Bivaniša, przedstawicieli grających drużyn i licznie zaproszonych gości. Uroczystego rozdania przewodniczył nagród dokonał Inspektor Zarządu Wojennego p. Kupke. L. Ca.

Działalność lotnictwa niemieckiego

BERLIN. (DNB). Jak dotychczas dowództwo sił zbrojnych, kierujący niemieckimi samolotami szesnastymi i bojowymi atakowały stale bombami kruszącymi i bronią pokładową skupienia wojsk sprzymierzeńców przed niemieckimi stanowiskami na środkowym odcinku frontu wschodniego. Działanie szeregów uszkodzone w ten sposób, że pozostały one na polu niezdolne do walki. Podczas ataków z lotu nurkowego zniszczono wielką liczbę dział do młżenia. Szczególnie skutecznym był atak na bolszewickie lotnisko położone na tylnych terenach nieprzyjaciela. Zniszczono przy tym wielką liczbę samolotów na ziemi. Na pewnym wielkim dworcu kolejowym wyciął w powietrze pocisk z amunicją. 1000-kilogramowa bomba trafiła w główny budynek pewnej stacji wyładunkowej i zniszczyła go doszczer-

nie. Na szerokiach przestrzeniach serwanie szyny kolejowe. W czasie skutecznego nalotów na obiekty kolejowe na środkowym odcinku frontu uszkodzono 5 pociągów i zniszczono kilka lokomotyw.

BERLIN. (DNB). DNB dowiaduje się, że niemieckie samoloty bojowe odbywały wczoraj dniem i nocą uzbrojone loty wywiadowcze nad wyspami brytyjskimi i sąsiednim obszarami morskimi. Samoloty niemieckie powróciły z cennym materiałem uzyskanym w czasie wywiadu do swoich baz.

BERLIN. (DNB). Według dotychczasowych doniesień bolszewicy stracili w ciągu dnia wczorajszego w walkach na froncie wschodnim ogółem 58 samolotów, z tej liczby 34 w walkach w powietrzu, 22 samoloty zniszczono na ziemi.

BERLIN. (DNB). W związku ze specjalnym komunikatem w spra-

wie sukcesów niemieckich łodzi podwodnych donosił naczelnie dowództwo sił zbrojnych: Szczególnie podkreślić należy wielką liczbę i tonaż zatopionych statków-cystrern, które prawie wyłącznie zniszczone na wybrzeży amerykańskich. Przez to ogólna liczba zatopionego tonażu w czasie ataków na amerykańską i brytyjską żeglugę zaopatrzeniową od chwili pierwszego pojawienia się niemieckich łodzi podwodnych w wybrzeży Ameryki Północnej osiągnęła na rozmaitych przestrzeniach morskich Atlantyka prawie 1,3 miliona TRB, a liczba zatopionych statków-cystrern podwyższyła się do cyfry 78.

RZYM. Kwatery Główna Sił Zbrojnych podaje: W pobliżu wybrzeża Stanów Zjednoczonych zatopila łódź podwodna pod dowództwem kapłana korwety Carlo Felia di Losato następnie estery statki

handlowe o łącznym tonażu dwadzieścia tysięcy TRB. W ten sposób podnosi się cyfra zatopionego tonażu przez tę łódź w czasie jej obecnego rajdu na wroga do trzydziestu dwóch tysięcy TRB. Ogólna liczba zatopionego od końca stycznia do dnia dzisiejszego w amerykańskich wybrzeży atlantyckich tonażu wzrosła do 114000 TRB.

ATENY. Lotnicy brytyjscy znaleźli bomby na skraju miasta Aten, zdania od wojskowych i wojsennych zakładów. Wyrządzone szkody w majątku osób prywatnych. W innym miejscu trafila bomba angielska w pewną wille. Młkicstwo, zamieszkujące ten dom, zostało zabite. Z Krety donoszą, że przed kilku dniami samoloty brytyjskie zrzucały bomby na pewną otwartą miejscowość, przy czym zniszczono całkowicie kilka domów i raniono kilkadziesiąt osób cywilnych.

Konsekwencje zdrady Anglii

BERLIN (DNB). Dyplomatyczny współpracownik „Berliner Boersenzzeitung“, Dr. Megerle, stwierdza w artykule wstępnym, że przygwożdżenie Anglii na popełnionej względem Europy zdradzie postawiło Wielką Brytanię w przykrym położeniu wobec świata. Anglia zmuszona jest przemawiać na wszystkie strony podwójnym językiem. W Moskwie musi ona stale twierdzić, że zadowolony wszystkie bolszewickie aspiracje co do kontroli nad Europę. Oburzenie na angielską politykę — pisze dalej Dr. Megerle — zjednoczyło całą Europę, łącznie z państwami neutralnymi, były i obecnymi sprzymierzeńcami. Dlatego też Anglia była zmuszona publicznie oświadczyć przez usta Cripps'a, że Moskwa w żadnym wypadku nie zamierza przekraczać dawniejszych swoich granic. Tego rodzaju polityka o podwójnym dnie musiała w każdym razie wywołać w całym świecie wrażenie zakłamania i nawet w lekkomyślnych wzbudzić po-

bolszewizmowi Europę jako nagrodę zwycięstwa.

Niema ani jednego Europejczyka, — podkreśla Dr. Megerle — któryby był tak głupi i wierzył, że Związek Sowiecki, znalazłszy się u szczytu swego zwycięstwa i akuratnie w momencie, gdy szanse przeprowadzenia jego światopoglą-

du byłyby lepsze aniżeli kiedykolwiek, zrezygnowałby z rozpowszechnienia i przeprowadzenia tych poglądów. Stalin przedstawiłby wówczas Anglikom rachunek, który Anglia musiałaby zapłacić z kasy europejskiej i istotnie zapłaciłaby go, a bolszewicka kontrola nad Europą przemieniłaby się

w pochod rabunkowy, jakiego Europa jeszcze nigdy nie przeżyła. Bez względu na napotykaną ustroj, Stalin zlikwidowałby wszystko, co by się znalazło na jego drodze, łącznie z demokracją.

W związku z zapewnieniami Stalina i Cripps'a, że Związek Sowiecki zatrzyma się w swoich dotychczasowych granicach, Megerle pisze: Jaka wartość mają angielskie i sowieckie rosyjskie obietnice, odczuło w tych latach więcej niż tuzin narodów na własnym ciele. Nie ma ani jednego rozumnego Europejczyka, któryby chciał przyślość swego kraju budować na tak kruchej podstawie. W ten sposób pozostaje dla Europy tylko jedna gwarancja jej przyszłości: Zwycięstwo Niemiec i ich przyjaciół, zwycięstwo to stanowi równocześnie zwycięstwo Europy. Wobec losu, jaki przygotowuje Europie ze wschodu Moskwa a z zachodu Londyn, muszą zniknąć w Europie wszystkie skłócone poglądy a miejsce ich musi zająć solidarność, po-za którą niema zbawienia dla zachodu.

Szczegóły ataku koło Przyładka Północnego

BERLIN. (DNB). W związku z niemieckim atakiem lotniczym w rejonie morskim koło Północnego Przyładka naczelnie dowództwo sił zbrojnych donosi dodatkowo: Niemieckie samoloty bojowe dojrzały podczas zbrojnego wywiadu nad Oceanem Północnym w godzinach popołudniowych karawanę statków. Pod ochroną krawowdka i kilku kontrtorpedowców płynęło kilka statków handlowych o średnim tonażu w kierunku na zachód. Mimo silnej zawiłej śnieżnej niemieckie samoloty bojowe przystąpiły do ataku. Jeden ze statków handlowych został trafiony bombą o tysiącu kg. w tył okrętu. Kontrtorpedowiec, który silnie ostrzeliwał samoloty,

został również trafiony w tył okrętu dwoma bombami po 500 kg. i mocno uszkodzony. Podczas kontynuowanego wieczorem ataku na konwój, trafiły niemieckie samoloty nurkujące, które po otrzymaniu wiadomości od samolotów wywiadowczych wystartowały po południu, jeszcze w dwa statki handlowe. Frachtowiec o 6,000 trb. został całkowicie trafiony dwoma bombami po 500 kg., które wybuchły w środku i na tył statku. Zauważono jak tył ciężko uszkodzonego statku podniósł się w górę z wody. Inny frachtowiec został również trafiony dwoma bombami w tył statku. Jeden z uszkodzonych okrętów musiano pozostawić. Ostał on na miejscu

† P.
Z ŁUKASZEWICZÓW
ANTONINA LACHOWICZ
po ciężkich cierpieniach, opatrzona Św. Sakramentami zmarła w dniu 28.III.42 r. w wieku lat 67.
Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w dniu 1-go kwietnia w kościele św. Jana o godz. 9 rano i o godz. 10 rano nastąpi wyprowadzenie zwłok z kościoła na cmentarz Rossa.
O czym zawiadamiam pogrążona w smutku **RODZINA.**

† P.
JAN BANIEWICZ
zmarł nagle dnia 30.III.42 r. przeżywszy lat 30.
Ekspozycja zwłok z kościoła w Kołoni Kolejowej na cmentarz, nastąpi dnia 2 bm. o godz. 18-tej.
O czym zawiadamiam krewnych i przyjaciół **Rodzice.**

†
TOMASZ GIEDGOWD
zmarł 17 marca r. b. w wieku lat 74 i pochowany został w Surwiliszkach nad Niewiązą.
O czym zawiadamiam z głębokim smutkiem **Bracia.**

Podziękowanie
Krewnym i znajomym
Ś. p. Eugenji Bobrowskiej
za okazaną pomoc przy pochowaniu zwłok Zmarłej składamy serdeczne „Bóg zapłać“
MAMA I CÓRKA

Podziękowanie.
Dyrekcji, personelowi nadzorn w szczególności PP. Inż. Włoczy i Kier. Mozeice oraz wszystkim pracownikom i pracownikom. 1-ej Państw. Fabryki. Mebli w Wilnie za udzieloną pomoc w pogrzebie zmarłej siostry mej
† Zofii z Szurków Grygalonowej
serdeczne „Bóg zapłać“ składa
Eufonia Berysewiczowa

Wiadomości z dnia

1
Teodora
Kwiecień
Wschód słońca g. 5:54
Zachód „ 18:54

Zaciemniały okna w mieszkanach dziś:
od godz. 19:20 do 5:30.

ZWIEDZAJĄCY WYSTAWĘ CZERWONEGO TERRORU OTRZYMUJĄ SPECJALNE PANTOFLE. Przy wejściu na Wystawę Czerwonego Terroru każdy ze zwiedzających otrzymuje specjalne pantofle, które nakłada się na własne obuwie. Bez tych pantofli zwiedzający nie są wpuszczani na II-gie piętro, gdyż przy wielkim natłoku ciekawych uległaby zniszczeniu utrzymana w b. starannym stanie posiadka muzeum. Po zwiedzeniu wystawy należy zwrócić pantofle spowrotem. Za wypożyczenia pantofli żadnej opłaty nie pobiera się.

W godzinach od 10-ej do 12-ej Wystawę Czerwonego Terroru zwiedzają wycieczki. Po godz. 12-ej do 18-ej zwiedzających pojedynczo. Wstęp dla wycieczek bezpłatny, inna zwiedzający płać po 20 fen. (p).

— DZIAŁ OPIEKI NAD MATKĄ I DZIECKIEM PRZY SAMOPOMOCY. Po zatwierdzeniu przez naczelne organy administracyjne odpowiedniego statutu została uruchomiona przy samopomocy sekcja opieki nad matką i dzieckiem. Niebawem sekcja takie będą uruchomione przy wszystkich oddziałach samopomocy na prowincji. (r).

— OBOWIĄZEK REJESTROWANIA REPATRIANTÓW I UCHODZCÓW, KTÓRZY POWRÓCILI. W okresie rządów bolszewickich wielu osób niekiedy przed czerwonymi terrorem do Niemiec, jak również wiele osób niemieckiego pochodzenia repatriowało. Obecnie wielu uchodźców i repatriantów powróciło już do miejsc swego stałego zamieszkania w Okręgu Generalnym. W związku z tym Komisarz Generalny wydał zarządzenie, aby uchodźcy i repatrianci, którzy już powrócili, lub będą powracali,

niezwłocznie meldowali się u odpowiednich komisarzy okręgowych, celem dokonania rejestracji. Rejestracja została zarządzona we własnym interesie uchodźców i ci, którzy do niej nie zastosują się, poniosą straty materialne. Dokonanie rejestracji nie zwalnia od obowiązku wykonywania przepisów meldunkowych. (r).

— W SPRAWIE OTRZYMANIA METRYKI URODZENIA, ZGONU I ŚLUBÓW. Jak się dowiadujemy ze źródeł miarodajnych, osoby które posiadają akty cywilne z przed dnia 15 sierpnia 1940 r. wydane przez osoby duchowne, mogą obecnie otrzymać ważne odpisy metryki ślubu, zgonu lub małżeństwa z Urzędu Metrykacji Cywilnej. Deklaracje na wydanie dokumentów będą przyjmowane od zainteresowanych w Urzędzie Metrykacji Cywilnej ul. Magdaleno (Św. Magdaleny) Nr. 4 pokój Nr. 4 w poniedziałki, środy i piątki od godziny 8-ej do godziny 11-ej. (t).

— DENACJONALIZACJA NIE DOTYCZY APTEK I SKŁADÓW APTECZNYCH. Jak się dowiadujemy, zarządzona denacjonalizacja drobnych przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych nie dotyczy aptek i składów aptecznych.

Ze względu na specyficzny charakter handlowy aptek i składów aptecznych, sprawa ich denacjonalizacji została rozpatrzona osobno, o czym nieomieszkały powiadomić naszych czytelników.

— 756 WYŁĄCZONYCH Z SIECI ABONENTÓW. Donosiliśmy onezaj o wzmocnieniu kontroli zużycia prądu i bezwzględny wyłączeniu z sieci abonentów, którzy przekroczy ustaloną przez władze normę.

Jak się dowiadujemy obecnie liczba odłączonych od sieci abonentów od dnia 28 b. m. wzrosła prawie dwukrotnie i wynosi obecnie 756 abonentów. Kontrola zużycia prądu trwa na terenie miasta i nadal.

Oszczędzenie prądu elektrycznego leży przede wszystkim w interesie samych mieszkańców, którzy w wypadku niezastosowania się do nakazanych norm, będą pozbawieni światła elektrycznego. (t).

— PRZENIESIENIE BIURA OPIEKI SPOŁECZNEJ. Podajemy do wiadomości osób zainteresowanych, że biura Opieki Społecznej mieszczą się poprzędno przy ul. Dominikańskiej Nr. 2 zostały przeniesione na ul. Gedymino (ul. Mickiewicza), Nr. 27

Osoby zainteresowane w sprawie otrzymania zapomóg powinny się zgłaszać obecnie w godzinach urzędowych pod w/w adresem. (t).

— W SPRAWIE WYDAWANIA KART ŻYWNOSCIOWYCH NA PROWINCJI. Wobec licznych zapytań czytelników prowincjonalnych co do zasad wydawania kart żywnościowych, wyjaśniamy:

W myśl obowiązujących rozporządzeń, właściciele domów w miastach i miasteczkach prowincjonalnych są narówni z właścicielami nieruchomości w Wilnie uznani przez władzę za osoby zatrudnione administracją własnych posesyj i mają w związku z tym wszelkie prawa do otrzymania kart żywnościowych. Zaznaczamy przy tym, że karty żywnościowe na produkty żywnościowe nie są wydawane właścicielom

ziemi, ponad 2 ha. Przystępują im natomiast prawo korzystania z kart, zw. przemysłowych na tytoń, sól, wódkę i t. p.

Wszelkie pretensje z powodu nieotrzymania kart żywnościowych należy składać do właściwego zarządu powiatowego. (t).

— CHOROBY ZAKAŻNE ZWIĘRZĄT W POW. WILEŃSKIM. W okręgu wileńskim na terenie powiatowym zanotowano kilka wypadków choroby racie i pyska u bydła. Jednocześnie w pow. wileńskim zanotowano kilka wypadków wścieklizny. W związku z zakaźnym charakterem tych chorób zostały wydane odpowiednie zarządzenia ochronne. Organy nadzoru sanitarnego wzywają ludność do współdziałania, gdyż pomoc rolników wiele może zrobić w sprawie ograniczenia ognisk zarazy. (r).

— PREMIOWANIE DOSTAWCÓW SWIN WAGI PONAD 100 KG. Dla dostawców nierogacizny wprowadzono ciekawą innowację, polegającą na tym, że rolnik który dostawi na punkt skupu świnię o żywej wadze przewyższającej 100 kg. otrzyma, niezależnie od ceny wyznaczonej w odpowiednim zarząd-

zeniu, premię pieniężną. Do 14 kwietnia b. r. premia będzie wynosiła 12 marek za sztukę. W okresie od 12 kwietnia do 2 maja r. b. — 10 marek za szt., a między 3 a 30 maja b. r. po 8 marek za sztukę. Po dniu 30 maja b. r. premia wypłacana nie będą. Premie będą wypłacone punkty skupu „Maistasa“, placąc na ten cel władze przydzielą specjalne kredyty. (r).

— OSZCZĘDZANIE PERGAMINU. Pienocentras wydał okólnik do mleczarni, w którym wzywa je do jaknajdalej posuniętej oszczędności pergaminu, używanego przy opakowywaniu masła. Skrzynki, w których przesyłane jest masło, mogą być wysyłane tylko pojedynczą warstwą pergaminu. (r).

— UKOŃCZENIE PRZYGOTOWANIA DO SEZONU NAWIGACYJNEGO. Kursujące po Wilii statki są już całkowicie gotowe do podjęcia nawigacji. Wznowienie nawigacji nastąpi natychmiast po nastaniu odpowiednich warunków atmosferycznych. Komunikacja na Wilii w r. b. będzie utrzymywana na odcińku Wilno—Werk i z powrotem.

— SKONFISKOWANO 1312 KLG. MIĘSA. W miesiącu bieżącym policja skonfiskowała 1.312 kilogramów mięsa pochodzącego ze źródeł uboju nielegalnego. Po weterynaryjnym zbadaniu skonfiskowanego mięsa stwierdzono, że 5 klg. wieprzowiny posiadały trychiny, 5 klg. były w stanie gniła. (t).

— ZWIASTUNY WIOSNY. Onezaj zauważono w Wilnie wielką ilość gawronów, które będąc jednym z najbardziej wrażliwych ptaków zaryzykowały jednak już teraz podróż do Wilna.

Wedle przepowiedni ludowych, przybycie gawronów wróży nieomylnie rozpoczęcie wiosny i ciepłych dni. Tym więc serdeczniej witamy gości. (t).

— WYPADKI WŚCIEKLIZNY. Ostatnio na terenie miasta zanotowano 2 wypadki pogryzienia przez wściekłe psy. Osobom poszkodowanym zastrzyknięto środki przeciwdziałające. Organy do walki ze wścieklizną usmierdziły w bieżącym miesiącu 43 psów podejrzaných o wściekliznę. (t).

Rozporządzenie

Odnosnie rozporządzenia Generalnego Komisarza w Kownie w sprawie cen maksymalnych dla zawodu krawieckiego damskiego i męskiego został ustalony podział według klas wynagrodzeniowych.

Przedsiębiorstwa rzemieślnicze specjalnej kategorii oraz kategorii I stopnia otrzymają po złożeniu podania wystawione przez komisarza okręgowego zaświadczenie o ich przydziale.

Odnosnie wnioski należy kierować do dnia 10. IV. 1942 do Komisarza Okręgowego na Wilna-miasto z koniecznymi załącznikami świadectw nauki, świadectwo czeladnicze i wszelkie zaświadczenia z ukończonych pomyslnie szkół fachowych.

Komisarz Okręgowy Wilna-Miasto Wydział Aprobizacji i Gospodarczy Z polecenia podp. APPENRODT.

Teatry przechodzą pod zarząd magistratu

Jak dowiadujemy się Teatr miejski na Pohulance oraz Teatr „Waldila” na ulicy Końskiej z dniem 1 kwietnia przechodzą pod całkowitą zarząd magistratu wileńskiego.

Wydatki związane z utrzymaniem teatrów będą obecnie pokrywane z budżetu samorządowego. (t)

—o—

Polecamy miłosierdzia ludzkim osoby znajdujące się w skrajnej nędzy

2 i 4-letnie dziewczynki, córceci ojca, pozostającego już od 4 miesięcy bez pracy i znajdującego się w skrajnej nędzy, proszą miłosierdnych ludzi o ofiarę święconego na święta Zmartwychwstania Pańskiego. Łaskawie ofiary proszą składać w Adm. „Gońca” dla 2 i 4-letnich dziewczynek.

Wdowa Biaga o wsparcie (żywność, pieniądze). Ofiary proszę składać w Adm. „Gońca” pod „Głodu”. Serdecznie proszę dobrych ludzi o żywność, trochę mięsa i starą bieliznę dla 5-cioletniej córceci. Ojciec dziecka wywieziony Laskawo ofary do Adm. „Gońca” dla 5-cioletniego dziecka.

Podziękowanie Panu Komisarzowi miasta Wilna

Komitet wileński Samopomocy składa serdeczne podziękowanie Panu Hingst'owi, Komisarzowi Okręgowemu Miasta Wilna za ofiarowane na cele Samopomocy 3.000 marek.

które zostaną podzielone między tych, którzy najbardziej ucierpieli skutkiem wydarzeń wojennych.

Komitet Samopomocy w Wilnie.

Podziękowanie

Komitet wileński Samopomocy składa serdeczne podziękowanie w czestakom koncertu z dnia 28. III 1942, urządzanego na rzecz samopomocy: orkiestrze VSD i jej kapelmistrzowi Obalewiczowski, chórowi „Vaspar” i jego dyrygentowi J. Siniawski, chórowi im. Czajkowskiego i jego dyrygentowi A. Glinzanskowski, solistom — J. Augalyte, S. Liepas. P. Kanylyte i K. Kaweckisowi, literatorem — P. Babtokošowi, E. Matuzewiczusowi, V. Mykolaitisowi-Pu-

tinasiowi, V. Radziulisowi i P. Wacziemasowi. Filharmonii wileńskiej, która bezpłatnie udzieliła saly oraz redakcjom „Gońca Godziennego” i „Naujoji Lietuva”, które poparły naszą usiłowania bezpłatną reklamą z notatkami.

Koncert dał dochód w kwocie 1236 marek, za co dziękujemy wszystkim, którzy przybyli na ten koncert.

Komitet Samopomocy w Wilnie.

Od Wydawnictwa

Komunikujemy naszym Szan. Klientom i Czytelnikom, że już rozpoczęliśmy przyjmowanie ogłoszeń do Świętecznego Wielkanocnego nr-u „Gońca”, który ukaże się w dniu 4 kwietnia r. b.

Ogłoszenia przyjmują: Administracja pisma i upoważnieni akwizytorzy.

Dwadze posiadaczy rowerów i patefonów!

KUPIJEMY ROWERY I PATEFONY oraz ich wszelkie części.

PLACIMY WYSOKIE CENY.

Pracownia Elektrotechniczna Romualda Łoskota

Vilnius (Wileńska) 22 (róg Gdańskiej)

Po zniżonych cenach! Po zniżonych cenach!

NAJLEPSZY Samouczek Polsko-Niemiecki

M. Świącickiego. Zeszyt II.

Od dziś do nabycia we wszystkich księgarniach i u koleporterów gazet.

CHCESZ kupić-sprzedać

DAJ OGŁOSZENIE w Gońcu Godziennym

Nowe przysiężone grupy języka niemieckiego i innych języków, dla poszukujących jak zawodowych rozpoznaćają się w Germanistyk - Instytut nanki języków obcych Didiłoj (Wielka) 2, p. 2.

SALON DAMSKI

Jogallos (Jogtelloska) 8

Trwała odulacja. Farbowanie włosów, farbowanie brwi i rzęs. Maniure.

Mieczysław i Władysław

Kupno i Sprzedaż

Aparat fotograficzny kupie. Didiłoj (Wielka) 5-5. Zakład fotograficzny.

Do sprzedania fortepian marki „Promberger”. Gedymino (d. Mickiewicza) 22-a-10. 3598-1

Dom w śródmieściu sprzedam albo zamienię na domek z ogrodem na przedmieściu. Oferty do adm. „Gońca” pod „Ogród”. 3570

Garbitur męski duży wzrost, buty angielskie, półbutki Nr 29, eleganckie koszule sprzedam. Sventiku (d. Popowska) 20-a. 3576

Kupię woltomierz wielozakresowy. Trakt (Troška) 4-10. Pracownia elektrotechniczna.

Kupię bryczesy jasne nowe albo używane. Oferty z podaniem ceny składac: Centrnie Paštas dežute Nr 114. 3593

komplet lamp do Philipsa 630 3 i kuchenkę elektryczną tanio sprzedam. Ušopis (Zarzeze) 23-2. Pracownia elektrotechniczna. -a

Kupię instrumenty chirurgiczne, ginekol.-akuszer. Gedymino (d. Mickiewicza) 44 m. 25 od 17 do 19. 3608

Kupię wianowa pantofle Nr 35 w bardzo dobrym stanie. Zgłoszenia do adm. „Gońca” do okienka ogłoszeń, od 10-14. 3587

Kupię natychmiast wózek albo łóżecko dziecięce. Zgłoszenia do adm. „Gońca” pod „1023”. 3512-0

Kupię „Podręcznik Farmakologii” Supniewskiego. Św. Piotra i Paviła 18-1. 3595-0

Kupię Gontax, Lelas, Rehm albo Fed. Didiłoj (Wielka) 8-5. od 12-16.

Sprzedam płaszczy wieszany damski, materiał wełniany, buty długie Nr 26 i 28, ubranie, tremo szablonski. Ušopis (Zarzeze) 8-2. 3604

Sprzedam futro męskie i rower męski. Didiłoj (Wielka) 25 m. 22. 3571

Sprzedam zegar selenowy, diament do krajania szkła, wibratory męskie Nr 29. Stepono (Stefańska) 21-2. 3584

Sprzedam damskie pantofle gienzowe Nr 27, sukiet akademiny, kape, serwetki szwedzkowa, materas z wiosna, kosze podróżne duże, dywan, szafaraka, wiszące stojące, leżak. Pakalosa (Podgorna) 6-2. 3588

Sprzedam ubranie męskie, biurko, kose i fotele używane. Pašų (d. Sosnowa) 8-2. 3603

Sprzedam fasonkę męską, zakiel damski i jedwab granatowy. Kražų (d. Pańska) 25-1. Ogładac: 17-19

Zęby sztuczne używane kupię. Skapo (Skopówka) 9-2. godz. 10-15.

Dróżaje płynne

do ciast i babek z fabryki N. Wilejka poleca sklep róg Vilniaus (Wileńskiej) i Lelijkos (Ludwisarskiej).

SKUPIJĘ nasiona ogrodowe i chemiczne do walki ze szkodnikami sadów i ogrodów

SKLEP NASION SK. KRYWKO

Vilnius, Pylimo (Zawalna) 28-4

Nauka i wychowanie

Deutscher Unterricht—Gedimino g. (d. Mickiewicza) 4-12. Niemiecki, nowe grupy elementarne i młodzieżowe. Lekcje prywatne pisania na maszynie.

Privatschule für Deutschen Unterricht (Gedymino 4-12). Uwaga! Wskazywane kursy niemieckie od 1. IV. Lekcje prywatne pisania na maszynie. -3

Matrymonialne

Dwaj młodzi, chętnie sawrą znajomość z młodymi paniami. Listy proszę kierować do adm. „Gońca” pod „L. 9721”. 1468939, II. 54511.

Poszuka panią materialnie niezależną, inteligentną Polką. lat 25-35, cel matrymonialny. Oferty z krótkim życiorysem i fotografią, proszę kierować do adm. „Gońca” pod „Stefan”. Na anonimny nie odpowiadamy. Dyskretność i zwrot sa pewniomy. 3578

LEKARZE

Dr. Edmund Kuniewicz b. asystent Kliniki U. S. R. Choroby usza, nosa i gardła. Usto alg. (St. Portowy) 3-4. Przyjmuje od g. 9-10 i 15-16

Wiktor Jasiunas

NAPRAWIA wszelkie instalacje elektryczne i aparaty.

Aušros Vartų (Ostrobrańska) 20

Tylko zrobić **Trwała Odulację**

nie mieć pewności, nie należy do przytomności. Gelfowita gwarancje pisanąjącej warty nowocześnie zakład fryzjorski damsko-męski

STANISŁAWA WOLKOWSKIEGO Pylimo (Zawalna) 14

RÓZNE

AA) podania, tłumaczenia niemieckiego i litewskiego. Vilniaus (Wileńska) 25-5 (wejście z frontu u fotografa).

A) Stefan Arthur Meuser — Biuro podda do władz niemieckich. Jurgo (d. Św. Jerški) 4-5. Czynne od 8-18.

A) Szyję stanki i pasy. J. Jasinik (d. Jasinikiego) 18-1. I piętro. 3574

Zgłoszenia tłumaczenie do władz w języku niemieckim i litewskim. Odmólnij (d. Garbarska) 1-25, róg d. Mickiewicza. 2322-8

Zgubiony dowód szkołerski na naz. Bodoimanskas i Litwa, proszę zwrócić za wynagrodzeniem. A. Andrus Vartų (d. Ostrobrańska) 7-15. 3585

Zgubiony dowód osobisty litewski na nazw. Bielskiej Petronel, proszę zwrócić za wynagrodzeniem pod adresem: Pavilio (d. Granizana) 34-1. 3583

Zgubiona dnia 23-III. b.r. legitymacja szkolna 20 170, na nazwisko Marji Juškevičiūtė, uniawiażnia się. 3566

Zgubiono 23-III-42 r. dowód osobisty, metrykę urodzenia na nazwisko Viktoras. Znamona Sienskavičiūtė na Trakt (Troškij). Zaświadczenie znalastej osoby, zwrot za wynagrodzeniem pod adresem: Vilniaus (Wileńska) 24-5. 3551

Zgubiony dowód osobisty litewski na nazwisko Ublina Władysława, proszę zwrócić za wynagrodzeniem pod adresem: Orany II. 3568

Zgubiony dowód osobisty sowietki, metrykę i metrykę ślubną na naz. Mikowskiej Stanisławy, proszę zwrócić za wynagrodzeniem pod adresem: Baltupis (Boltupka) 4-2. 3502

Zgubiony dowód osobisty litewski na nazwisko Stanisława Facywiowa na Trakt (Troškij). 42 r. w rejonie Lvovo (Lwowska). Proszę o zwrot za wynagrodzeniem pod adresem: Baltupis (Boltupka) 4-2. 3581

LOKALE

Dokują z wygodami poszukuje w okolicy Pilies (d. Zamkowe), Markiej (d. Peptawy)